سوالات اسلام و مقتضیات زمان جلد ۱ قسمت دوم

- ۱۵۱ چرا ارسطو را در زمان خودش معلم بشر نامیدند ؟ چن در تمام علوم استاد و متبحر بود.اوفیلسوف ، ریاضیدان ، حیوان شناس ، منجم و طبیب است.
- ۱۵۲ نظر ابن رشد در مورد ارسطو و ابن سینا؟ اواهل اندلس و از متعصبین به ارسطو بود و با ابن سینا بخاطر پیروین نکردن از عقاید ارسطو در بسیاری موارد دشمن بود. اروپائیان می گویند: طبیعت را ارسطو شناساند و ارسطو را ابن رشد.
  - ۱۵۳ یکی از مبادی های تحول علوم در اروپا: تر جمه های ابن رشد از آثار ارسطو است
  - ۱۵۴ در روایات از شمس و قمر در آیه ۱–۲ س شمس « والشمس و ضحیها و القمر اذا تلیها» چه تعبیری شده است؟ از شمس به پیامبر وا ز قمر به امیر المومنین که پیرو و دنباله رو و مقتبس از روشنایی تعبیر شده است.
    - ۱۵۵ این حدیث « القُران یَجری کما یَجری الشَّمس و القمر» از کیست؟ از پیامبر
    - ۱۵۶ مفسرین قرن اول ؟ عبدالله بن عباس و عبدالله بن مسعود از صحابه سُدّی و ابن شَبرَمَه از تابعین
- ۱۵۷ به نظر ادورد براون اشتباهی که سرجان ملکم در مورد ایران چه بود ؟ اینکه سرجان ملکم در کتاب تاریخ ایران دو قرن اول اسلام برای ایران را « دوقرن سکوت» نام نهاده بود و نظر براون این است که آن دو قرن ، دو قرن سکوت نیست بلکه دوقرن نشاط و فعالیت است.
  - ۱۵۸ کتاب منسوب به زردشت ؟ زند و پازند
- ۱۵۹ ازنظر ادوارد براون ایرانیان چگونه اسلام را پذیرفتند؟ او می گوید : مردم ایران با از روی رضا ورغبت دین زردشت را رها کرده و با کمال رغبت دین اسلام را انتخاب نمودند.
  - ۱۶۰ نظر جبران خلیل جبران مسیحی اهل لبنان در مورد علی ع ؟ می گوید: من از این راز دنیا سر در نمی آورم که چرا بعضی از افراد از زمان خودشان اینقدر جلو هستند. به عقیده من علی بن ابیطالب مال آن زمان نبود یعنی آن زمان ارزش علی را نداشت .
  - 1۶۱ سند حديث منسوب به على ع « لا تُوَدِّبوا اَولادَكُم بَاخلاقَكُ الْمِانَّهُم خُلِقوا لِزَمان غَير زمانِكم » :اين حديث در نهج البلاغه و هيچيك از كتب اربعه موجود
  - نیست. البته نمي توان قطعا گفت که امیر المومنین چنین سخني نزده است. اما در کتاب ناسخ التواریخ افلاطون آمده است: بچه هایتان را با اخلاق خودتان تربیت نکنید برای اینکه آنها برای زمان دیگر آفریده شده اند.
    - ۱۶۲ مسئله «نسبیت اخلاق» ؟ یعنی اخلاق جزء امور نسبی است و به طور کلی هیچ خلقی خوب و هیچ خلقی مطلقا بد نیست.
  - ۱۶۳ فرق اخلاق و آداب: نظام دادن به غرایز را اخلاق می گویند (اخلاق یک تقسیم حقوق روی غرایز انسان است.) آداب مربوط به هنر و صنعت ها و رسوم بین مردم است . خوب و بد بودن آنها نسبی و مربوط به زمان است.
- ۱۶۴ *غرایز اصلی انسان از دید علمای قدیم: ۱-قوه شهوانی (کارش جلب منافع است)۲-قوه غضبیّه (قوه دفع است ، نیرویی است که به طور خودکار انسان را وادار می کند چیزی را که برای خودش بد و مضر تشخیص می دهد دفع کند)۳-قوه عاقله (قوه حسابگری است، بر بدن حکومت می کند و برای هر کدام از دو قوه قبلی که تمایل به آزادی دارند سهمی در نظر می گیرد)
- ۱۶۵ نظر اسلام در مورد قوای انسانی : می گوید : حقوق تمام قوا و نیروها را ادا کنید(همانطور که روح حق دارد جسم هم حق دارد، کاستن از حقوق جسمانی و نفسانی و پرداختن به عبادت باعث طغیان قوه شهوانی(عام) می شود)
- ۱۶۶ اعتراف تاریخ در مورد محروم و محکوم کردن قوای نفسانی : کشیش ها و پاپها که خود را مقید به ازدواج نکردن می کنند دیده شده است که برخی از آنها حرمسرای مخفی تشکیل داده اند.
  - ۱۶۷ معنای نقّادی و انتقاد: انتقاد یعنی ، یک شیء را در محک قرار دادن و به وسیله محک زدن به آن سالم و ناسالم را تشخیص دادن (مضمون حدیثی اسم که می گوید : شما که علمی را فرا می گیرید باید نقاد باشید .کورکورانه تسلیم نشوید خواه گوینده صالح باشد خواه ناصالح)
- ۱۶۸ انواع آداب و رسوم :۱ آدابی که از نظر شرعی « سنن » نامیده می شود.۲ آدابی که جامعیت اسلام ایجاب می کند ورود نداشته باشد و مردم در ایجاد آن آزاد گذاشته شده اند.
- ۱۶۹ پرستش یعنی چه ؟ آن حالتی را می گویند که در آن انسان از ناحیه باطنی خودش به آ دعقیقتی که او را آفریده است و خودش را در قبضه قدرت او می بیند. علی است می بیند. علی است می بیند. است می بیند و خودش را به او نیازمند و محتاج می بیند. است می بیند و خودش را به او نیازمند و محتاج می بیند. است می بیند و خودش را به او نیازمند و محتاج می بیند.
  - ۱۷۰ تعبیر شهید مطهری از نماز ؟ نماز طبیب سر خانه است.
- ۱۷۱ نظر شهید مطهری در مورد دین اسلام؟ نگویید اسلام دین اجتماعی است ، اسلام دین اخلاق است ، دین همه اینهاست و بالاترین حرف را درباره تعلیمات اجتماعی گفته است. آیه ۲۵ حدید می فرماید: « وَ لَقَد رُسُلُنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط ، در مورد اخلاقآیه ۲ جمعه می فرماید: « هُوَالَّذی بعث فی الامّیین رسولاً منهم یتلو علیهم آیاته و یزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه »
  - ۱۷۲ از نظر اسلام سرلوحه تعلیمات ؟ عبادت است اگر عبادت درست باشد مسائل اجتماعی و اخلاق نیز درست می شود

- ۱۷۳ تعبیر پیامبر اکرم ص از نماز: « نماز مثل چشمه آب گرمی است که در خانه انسان باشد و انسان روزی پنج بار در آب گرم شستشو کند
  - ۱۷۴ چرا تهجّد (شب زنده داری) بر پیامبر واجب بود؟ برای رسیدن پیامبر به مقام محمود از طرف خداوند آیه ۷۹ اسراء
  - ۱۷۵ دو فرضیه نیمه فلسفی افراد جاهل(افرادی که تمام نیازهای دنیا را تغییر پذیر می دانند)؟ ۱ نسبیت اخلاق ۲ نسبیت عدالت
    - ۱۷۶ اموراتی از دنیا که مطلق هستند؟ اعداد و مقادیر زمان علم حقیقت عدالت و ...
- ۱۷۷ معانی مختلف عدالت ؟ ۱ به معنای برابری و مساوات آیه ۱ انعام : ثُمَّ الَّذین کفروا بِربِّهم یَعدِلِونَ(کفار غیر خدارا با خدا برابر می کنند)۲ عدالت به معنای لیاقت ۳– عدالت به معنای استحقاق
  - ۱۷۸- چرا عدالت به معنای برابری و مساوات برای سعادت مند شدن انسان امکان پذیر نیست؟ چون بعضی از موجبات سعادت در اختیار انسان است و بعضی از اختیار انسان خارج است
  - ۱۷۹ ارسطو موجبات سعادت انسان را چند چیز می داند؟ ۹ چیز –سه چیز در بدن است(سلامت قدرت جمال و زیبایی مخصوصا برای زن،، سه چیز آن در روح انسان است(عدالت - حکمت و دانش - شجاعت به معنای قوت قلب) و سه چیز در خارج بدن(مال و ثروت - پست و مقام - طایفه و قبیله)
    - ۱۸۰ قرآن برابر و مساوی نبودن انسان ها را چه می داند؟ حکمت الهی آیه ۲۲ روم « و من ایاته خَلق السّموات و الارض و اختلاف السنتکم والوانکم»
      - ۱۸۱ منظور از اختلاف در حدیث اختلاف اُمّتی رَحمَه، چیست؟ وجود تفاوت درامور مادی افراد است نه دشمنی بین آنها
- ۱۸۲- دلیل رد نظریه «حق مال اجتماع است و تکلیف مال افراد : علی ع می فرماید «لا یَجری لِاَحَدِالّاجَری علیهِ و لا یجری علیه الّا جری له حق » حق به نفع هیچ کس بر او کس جریان پیدا نمی کند مگر اینکه برعلیه او هم جریان پیدا کند در ادامه می فرماید: «اگر در دنیا کسی پیدا شود که او بر دیگران حق دارد ولی هیچ کس بر او حق ندارد منحصرا خداوند تبارک و تعالی است.
- ۱۸۳ چرا حق در مورد خداوند متقابل نیست؟ چون حقی که خدا بر دیگران یا بر اشیا دارد مانند حق بنده بر بنده یا شیء برشی ء نیست. حق بنده بر بنده انتفاعی است اما د رمقابل خدا بندگان مسئول و مکلف هستند و حق انتفاع ندارند حتی عبادت ثقلین انجام داده باشند. کما اینکه طبق روایات ضربه علی ع در یوم خندق از عبادت ثقلین افضل ارزیابی شده ، او نیز بر خدا ذی حق نمی شود.
- ۱۸۴ امام علی ع حقوق متقابل حاکم و رعیت را با چه تعبیری بیان می کند؟ استقامت پیدانمی کند امر حاکم مگر به استقامت رعیت و استقامت پیدا نمی کند امر رعیت مگر به استقامت حاکم
- ۱۸۵ چرا اگر اکثریت یک قومی گناه کرده اقلیت صالحی که در میان آن قوم است هم به عذاب آنها معذب می شوند؟ چون افراد اجتماع حکم اعضای یک پیکر را دارند . در این دنیا افراد اجتماع واقعا به هم متصلند در عذاب و سعادت یکدیگر شریکند. فقط آن دنیا است که دنیای جدایی است.
  - ۱۸۶ چرا قرآن حق پیامبر بر مومنین را «النّبیّ اولی بالمومنین من انفسهم » بیان کرده ؟ چون پیامبر نماینده کامل مصالح اجتماعی است
- ۱۸۷ کسانی که معتقد بودند نسبت به نسل آینده مسئولیت نداشته و به دنیا آوردن نسل آینده را جنایت وگناه می دانستند؟ ابوالعلاء معرّی خیام ، ابو العلا تا آخر عمر ازدواج نکرد و وصیت کرد روی قبرش بنویسند این کسی است که پدرش به او جنایت کرد و اما او بر احدی جنایت نکرد.»
  - ۱۸۸ پایه عدالت بر چه چیز ی استوار است ؟ عدالت بر پایه حقوق واقعی و فطری استوار است
  - ۱۸۹ حسن و قبح عقلی یعنی چه ؟ یعنی زشتی و زیبایی چیزهایی که به چشم دیده نمی شوند. کارهای اخلاقی مثل نیکی و کمک به دیگران حتی ناشناس باشد زیبایی (حسن) عقلی است.
- ۱۹۰ ریشه ی تفکر «حسن و قبح عقلی پایه اخلاق است » ؟ این فکرسقراطی است و از یونان به مسلمین رسیده است در واقع سقراط یک مکتب اخلاقی دارد
  - ۱۹۱ چرا مکتب اخلاقی سقراط را مکتب عقلی می دانند؟ چون به عقیده سقراط اخلاق خوب کارهایی است که عقل آن را زیبا می داند و برعکس
    - ۱۹۲ معنای اخلاق ؟ نظم دادن به غرایز انسان اراده خودش را بر عادات و طبایع خود غلبه بدهد
- ۱۹۳ از کجا بفهمیم نماز خواندن ما عبادت است یا از روی عادت؟ اگر ربا بخوریم ، نماز را با نافله هایش بخوانیم و زیارت عاشورا یمان هم ترک نشود معلوم می شودکه نماز خواندندنمان از روی عادت است نه عبادت روایت است « لا تنظروا الی طول رکوع الرّجل و سجوده» رکوع و سجود طولانی شخص شما را گول نزند ممکن است از روی عادت باشد.
- ۱۹۴ چرا هر پیامبری که می آمد شریعت پیغمبر قبلی را نسخ می کرد؟ چون خداوند شریعتی را که بر پیامبران سابق نازل کرده بود بنا به اقتضای زمان و محدود به زمان آن پیغمبر و موقت بوده است.
- ۱۹۵ حدیث متواتر بین اهل سنت و شیعه از پیامبر اکرم ص «انت منّی بمنزله هارون من موسی الا انّه نبیِ بعدی » در کجا و چرا صادر شده است؟ در غزوه تبوک به خاطر تاکید بر خاتمیت نبوت پیامبر ص و تاکید بر فضیلت جانشینی علی ع
- ۱۹۶ افضلیت یک پیامبر بر پیامبر دیگر ؟ معارف کاملی است که آن پیامبر را احاطه کرده است از این نظر غیر پیامبر نیز به این واسطه می تواندافضل از پیامبر باشد. مثل علی ع و فاطمه س

- ۱۹۷ تغییر وحی و شریعت؟ یعنی استعداد بشر برای فرا گرفتن قوانین الهی تغییر می کند و با رشد فهم بشر شریعت جدید بصورت کاملتری ظاهر می شودو این مربوط به تمدن بشر نیست
- ۱۹۸ چرا تغییر استعداد بشری بامسئله ختم نبوت منافات ندارد.؟ چون احتیاج بشر به وحی محدود بوده و فقط یک سلسله معارف و مطالب است که از حدود عقل و تجربه و علم بشری خارج است که با وحی شدن آنها نبوت خاتمه می یابد.
- ۱۹۹ یکی از علل نسخ شریعت های پیشین؟ مسخ و تحریف شدن شریعت ها ی پیشین توسط پیروان آنها که با آمدن شریعت جدید در واقع شریعت پیشین را احیا می کرد. قرآن که آمد تورات وانجیل را نسخ کرد ولی قسمتی از تعلیمات آنها را احیا نمود.مثلا قریش خود را تابع ابراهیم می دانست ولی چیزی که تقریبا باقی نمانده بود تعلیمات اصلی ابراهیم ع بود.
  - ۲۰۰ شعر نظامی « دین تو را در پی آرایشند در پی آرایش و پیرایشند» راجع به چیست؟ راجع به تحریف دین به دست پیروان ادیان در ادوار مختلف
  - ۲۰۱ آیا تحریف دین مختص قبل از خاتم الانبیاء است ؟ خیر طبیعت بشر برای دخل و تصرف همیشه بوده است اگر این طور نبود این همه فرق چگونه بوجود آمده است. و اعتقاد ما به حضرت حجت این است که وقتی می آید حقیقت دین جدش را می گوید گویی :«یاتی بدین جدیدٍ»
- ۲۰۲ آیا اصلاح دین سابق توسط پیغمبر جدید با ختم نبوت منافات دارد؟ خیر ائمه می فرمایند در هر عصر افرادی هستند که تحریف غلو کنندگان به قصد خراب کردن دین را اصلاح کنند اما چون در زمان شرایع سابق مردم این مقدارقابلیت و استعداد را نداشتند که با امر به معروف ونهی از منکر به اصلاح بپردازند بنابراین پیغمبری با ماموریت الهی می آمد واین کار را می کرد.
  - ۲۰۳ از مختصات دوره خاتمیت ؟ قوه اصلاح و وجود مصلحین است و وجود حضرت حجت ذخیره اصلاحی است.
  - ۲۰۴ *امام : یعنی کسی که تعلیمات و حقایق اسلام را از طریق وراثت خوب می داند. یعنی پیغمبر آنچه را می دانسته است به امیرالمومنین گفته است و خالص دین در دست امیر ع بوده و بعد او به دست ائمه رسیده است.
- ۲۰۵ ریشه مجدّد دین ؟ در سنن ابی داود که یک حدیث بیشتر نیست به نقل ازابی هریره که پیغمبر فرمود: خدا برای امت در هر صد سال کسی را مبعوث می کند تا دین این امت را تازه کند، و این حدیث خرافی اهل تسنن این شانس را داشت که به شیعه نیز سرایت کند و
- ۲۰۶- چطور مسئله مجدّد در دین وارد شد؟ اول کسی که این فکر را در شیعه وارد کرد شیخ بهایی بود اودر کتاب رجال ازاین نظر که شیخ کلینی آنقدر فضیلت و عظمت دارد که اهل تسنن به حرف او اعتماد داشته و او را مجدّد مذهب شیعه دانسته اند آورده است و بقیه به نقل از بهایی این مسئله را در کتاب رجالشان آوردند تا این که شیعه ۱هم ۱۰ورش شد این مسئله صحت دارد.
  - ۲۰۷ اهل تسنن از چه زمانی چهار مذهبی شد؟ از قرن هفتم به بعد.
- ۲۰۸ کسی که مجدّد های مذهب شیعه را قرن به قرن ذکر کرده ؟ حاج میر ملّا هاشم خراسانی در کتاب منتخب التواریخ ، این فکر غلط تا جایی پیش رفته که سلاطین نیز مجدد شناخته شده و نادر شاه که از کله آدم مناره می ساخته شده مجدد دین مذهب شیعه
- ۲۰۹ فکر آمدن مجدد دین در هر هزار سال از کجاست؟ این فکر مربوط به قبل از اسلام و از زردشتیها است که هر هزار سال یک مصلحی می آید و آنها آن مصلح را هوشیدر لقب داده بودند. بابا طاهر می گوید: به هر آلفی اَلِف قدّی بر آید اَلِفْ قدّم که در آلْف آمدستم
  - ۲۱۰ کسی که افکار زردشتی را خیلی در ایران رایج کرده است ؟ ملک الشعراء بهار
  - ۲۱۱ تعبیر قرآن از وجدان؟ قرآن و جدان را به «النّفس اللّوّامه» نفس ملامتگر نفسی که صاحبش را ملامت می کند تعبیر می کند.
    - ۲۱۲ چرا چنگیز و سزار آدم های بدی شمرده می شوند؟ چون برخلاف وجدان انسانیشان رفتار کرده اند
- ۲۱۳- فلسفه کمونیست ها ؟ برای همه چیز، هم در فلسفه وهم در اجتماع اصالت ماده ای قائل بودند و می گفتند: عوامل اقتصادی است که همه چیز از جمله وجدان بشر را می سازد براین اساس وجدان (انسانیت) دیگر معنی ندارد چون با تغییر عوامل اقتصادی وجدان نیز تغییر می یابد
  - ۲۱۴ قرآن کریم نفس ملامتگر (وجدان) را مرادف با چه چیزی می داند؟ قیامت چون در نفس انسان همان میزانی را که در قیامت دارد خلق کرده است
    - ۲۱۵ در کدام سوره قرآن ۱۰ قسم پشت سر هم آمده است که در هیچ جای قرآن نیست؟ سوره شمس
  - ۲۱۶ پیامبر اکرم ص ﴿اِثِم ﴾ را چگونه معنی کرد؟ فرمود: کار بد همان است که دلت قبول نمی کند و فرمود﴿ اِسْتَفْتَ قلبَکَ یا وابصه﴾ از قلبت سوال کن ای وابصه!
    - ۲۱۷ در روایت استفتاء از مجتهد چگونه تعبیر شده است ؟ سوال کردن از دل چرا که دل هم یک مرجع تقلید است
- ۲۱۸ حدیث پیامبر در مورد امربه معروف و نهی از منکردر حجه الوداع؟ زمانی خواهد آمد که مردم امر به معروف ونهی از منکر نمی کنند. وقتی تعجب سلمان را دید فرمود: زمانی خواهد آمد مردم امر به منکر کنند و نهی از معروف باز وقتی سلمان با تعجب پرسید آیا چنین خواهد شد فرمود : زمانی می آید مردم منکر را معروف و معروف را منکر ببینند(فطرت مسخ می شود)

- ٢١٩ طبق حديث قلب ها چند گونه اند؟ سه گونه ١- قلب متلالي و روشن ٢- قلب سياه ٣- قلب منكوس (وارونه)
- ۰۲۲- چرا کمونیست با اشتراک جنسی و به اصطلاح کمو نیسم جنسی پیش برود؟ چون این امربر خلاف فطرت و وجدان بشری است ازسال۱۹۳۶ این مسئله را بکلی کنار گذاشته و گفتند : شرکت فقط در مال است حرمت ناموس باید حفظ شود.
  - ۲۲۱ تعبیر قرآن از رهبانیت ؟ آیه ۲۷ حدید : دو رُهبانیّهٔ ابْتَدَعوها، رهبانیت بدعت بود در زمان عیسی ع هم نبود از پیش خود در آوردند.
  - ۲۲۲- مفهوم در ست جبر زمان ؟هر حادثه ای در دنیا رخ می دهد تخلف ناپذیر است بدین معنی(هر حادثه ای علت دارد و بدون علت بوجود نمی آید.
    - **۲۲۳** وجود صانع چگونه اثبات می شود؟ از روابط علت و معلولی
  - ۲۲۴ قاعده « الممكن محفوفٌ بالضّرورتين و بالْاِمتناعين، يعني چه ؟ هر حادثه اي در ذات خود دو ضرورت (اجتناب ناپذيري) و دو امتناع (ناشدني) دارد
    - ٢٢٥ طبق آيه ۴٣ فاطر سنت الهي چگونه است ؟ تخلف نايذير
    - ۲۲۶ جبر زمان از نظر فلاسفه ؟ یعنی « ضرورت وقتی» که هر چیز در وقت خودش ضرورت داردو در غیر وقت خودش امتناع
  - ۲۲۷– برداشت غلط از جبر زمان بعض ها ناشی از چیست؟ برخی ها هم راجع به جهان مادی فکر می کنند هم را جع به انسان یعنی برای جهان مبدئی غیر مادی قائل نبوده اند.
    - ۲۲۸ کدام گروه منکر اصالت فکر و عقل و دل و احساسات هستند؟ مارکسیست ها- اساس فلسفه کمونیسم بر پایه مارکسیسم است.
- ۲۲۹ نظر فروید در مورد مبدأ تمام نیاز ها انسان ؟مکتب فروید مانند مارکس مکتب مادی بوده با این تفاوت که مارکس مایه همه چیز و همه تجلیات بشر را شکم می دانسته و لی فروید امورجنسی
- ۳۳۰ مقصود مادی گرا های از جبر زمان ؟ مقصودشان از جبر زمان اولاً جبر اجتماع است که حوادث اجتماعی در یک وقت معین ضرورت دارند ثانیاً عللی که این ضرورت های وقتی را ایجاد می کنند علل اقتصادی است. آنها حمله اسکندر به ایران حتی ظهور عیسی مسیح و دین اسلام را ناشی از عوامل اقتصادی می دانند. توده ایها هم در همین عقیده اند
  - ۲۳۱ ریشه حمله مغولها به ایران ؟ برتری طلبی
- ۲۳۲- ریشه حمله اعراب به ایران ؟ عقیدتی اعراب می گفتند: « لِنخرجَ عبادَالله مِن عباده النّاسِ الی عباده الله، ما آمده ایم بندگان خدا را از بندگی افراد بشر آزاد کنیم و همه را بنده خدا کنیم
  - ۲۳۳ برتراندراسل از نظر اجتماعی تابع کدام مسلک بود؟ سوسیالیست

منبع: شهید مطهری مرتضی، مجموعه آثار ۲۱ جلد ۱

ahmad3579·pers-anb-og·-r

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com. The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.